

Avaluació del Programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona

20
23

©2025 Agència de Salut Pública de Barcelona

Tots els drets reservats.

<https://www.aspb.cat/>

Edita: Agència de Salut Pública de Barcelona, 11 de febrer de 2025

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons

Reconeixement – No Comercial – No Derivades (BY-NC-ND)

<https://creativecommons.org/>

Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2023

Presidenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona i regidora de Salut, persones amb discapacitat i estratègia contra la soledat

Marta Villanueva Cendán

Gerenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Carme Borrell i Thió

Responsables de l'Informe

Gemma Serral^{1, 2, 3, 4}, Maria José López^{1, 2, 3, 4}, Lucia Artazcoz^{1, 2, 3, 4}

Col·laboradors/es

Xavier Castells⁵, Andrea Burón⁵, Francesc Macià⁵, Margarita Posso⁵ i Marta Román⁵

Xavier Martínez⁶ i César Llorente⁶

M Jesús Quintana⁷ i Judit Solà⁷

Jaume Grau⁸ i Marta Aldea⁸

Patricia Bernaus⁹

Cita recomanada

Serral G, López MJ, Artazcoz L. Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2023. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona; 2025

¹ Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Pl. Lesseps 1, 08023 Barcelona, Spain

² Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau (IIB SANT PAU), Sant Quintí 77-79, 08041 Barcelona, Spain

³ Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Madrid, Spain

⁴ Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), Passeig de Lluís Companys 23, 08010 Barcelona, Spain

⁵ Parc de Salut Mar, c/ de Lluís 410, 08019 Barcelona, Spain

⁶ Hospital Universitari Vall d'Hebron, Pg. De la Vall d'Hebron 119, 08035 Barcelona, Spain

⁷ Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, c/ de Sant Quintí 89, 08041 Barcelona, Spain

⁸ Hospital Clínic de Barcelona, c/ de Villarroel 170, 08036 Barcelona, Spain

⁹ Consorci Sanitari de Barcelona, c/ d'Esteve Terradas 30, 08023 Barcelona, Spain

Índex

Resum executiu	4
Resumen ejecutivo.....	5
Executive summary.....	6
Introducció.....	7
Objectius	9
Mètodes	10
Resultats.....	13
Conclusions.....	25
Recomanacions	27
Annex	28
Referències	34

Resum executiu

Des de l'oficina tècnica del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona s'avaluen, anualment, una sèrie d'indicadors de procés obtinguts de les unitats de cribratge dels hospitals que conformen el Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona.

El Programa es va iniciar fa més de 25 anys, i convida a les dones de 50 a 69 anys, residents a la ciutat de Barcelona, a realitzar-se un control mamogràfic biennal.

A l'avaluació de l'any 2023, la participació ha estat del 50,4% i la taxa de detecció s'ha situat en el 4,8‰. Les dades d'aquesta darrera avaluació es troben lleugerament per sota dels valors mitjans dels darrers 10 anys (53% i 5,0‰ respectivament); tot i que s'ha de tenir en compte que el cribratge continua recuperant-se de l'efecte pandèmia de la Covid-19 viscuda a l'any 2020.

Resumen ejecutivo

Desde la oficina técnica del Programa de Detección Precoz del Cáncer de Mama de Barcelona se evalúan, anualmente, una serie de indicadores de proceso obtenidos de las unidades de cribado de los hospitales que conforman el Programa de Detección Precoz del Cáncer de Mama de Barcelona.

El programa comenzó hace más de 25 años e invita a las mujeres de 50 a 69 años que residen en la ciudad de Barcelona a someterse a un control mamográfico cada dos años.

En la evaluación del año 2023, la participación fue del 50,4% y la tasa de detección se situó en el 4,8‰. Los datos de esta última evaluación están ligeramente por debajo de los valores promedio de los últimos 10 años (53% y 5,0‰ respectivamente); aunque se debe tener en cuenta que el cribado aún se está recuperando del impacto de la pandemia de la Covid-19 experimentada en el año 2020.

Executive summary

The technical office of the Barcelona Breast Cancer Early Detection Program annually evaluates a series of process indicators obtained from the screening units of the hospitals that make up the Barcelona Breast Cancer Early Detection Program.

The program started over 25 years ago and invites women aged 50 to 69 residing in the city of Barcelona to undergo a biennial mammographic screening.

In the 2023 assessment, the participation rate was 50.4%, and the detection rate was 4.8‰. These figures from the latest assessment are slightly below the average values of the last 10 years (53% and 5.0‰, respectively); although it should be noted that the screening is still recovering from the impact of the Covid-19 pandemic experienced in the year 2020.

Introducció

El Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama (PDPCM), s'emmarca en el context del Pla de Salut de Catalunya vigent amb els objectius operatius definits pel Pla Director d'Oncologia. En aquest marc, es crea l'Oficina Tècnica (OT) de la ciutat de Barcelona i l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) rep l'encàrrec del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) d'assumir-ne les funcions. L'ASPB com a entitat externa i que treballa en la comunitat, assumeix el rol de coordinar, comunicar i avaluar el PDPCM anualment a la ciutat.

L'OT de Barcelona **coordina** el reclutament de les diferents rondes de dones que s'incorporen cada any al cribratge en cadascun dels districtes de la ciutat; **comunica** a través de sessions informatives dirigides a les dones que s'incorporen al cribratge, i informa a través de material específic tant a les dones que s'incorporen al programa com als equips de professionals de l'Atenció primària i altres professionals reforçadors del programa. Finalment, s'encarrega **d'avaluar** anualment els indicadors referents al procés i resultats del cribratge de tots els hospitals de la ciutat. Amb la informació resultant s'elabora aquest informe d'avaluació.

La població diana del programa consisteix en les dones de 50 a 69 anys residents a Barcelona. Cada hospital té assignats uns determinats territoris de la ciutat. Dins de cada territori, es cita a les dones per Àrees Bàsiques de Salut (ABS). Les cinc zones en què queda dividida la ciutat, segons l'hospital de referència, poden observar-se a la **Figura 1**.

Figura 1. Distribució territorial a nivell de programa de cribratge segons hospital de referència.

L'oferta del programa consisteix en la realització d'una mamografia cada 2 anys a totes les dones de 50 a 69 anys. Es fa doble projecció (cranio-caudal i obliqua) i doble lectura de cada mamografia per part de dos radiòlegs per separat. En cas de desacord, es fa consens o arbitratge amb un tercer radiòleg. Els resultats s'obtenen via correu ordinari i també, a l'aplicatiu de la Meva Salut¹.

Objectius

L'objectiu general del programa de detecció precoç de càncer de mama és detectar la malaltia de manera precoç i poder contribuir a reduir la mortalitat per aquesta causa.

En el context de discussió sobre el cribratge de càncer de mama, la Comissió Assessora de Cribratge del Càncer del Pla Director d'Oncologia va publicar una revisió dels beneficis i efectes adversos². La Comissió va recomanar mantenir el Programa de cribratge de càncer de mama, garantir-ne la qualitat i l'avaluació, i millorar la informació a les dones i professionals per permetre una decisió informada.

En aquest context, les línies estratègiques per al cribratge de càncer, revisades pel Pla contra el Càncer a Catalunya 2022-2026³, són les següents:

1. Consolidar i valorar les millores i ampliacions proposades als programes poblacionals de cribratge de càncer de mama, de càncer colorectal i de càncer de coll d'úter.
2. Estudiar i proposar intervencions relacionades amb les futures noves recomanacions sobre altres cribratges, principalment sobre càncer de pulmó i càncer de pròstata.
3. Continuar l'avaluació periòdica de l'activitat, resultats intermedis i qualitat dels programes poblacionals i de cribratge de càncer i del seu impacte en salut.
4. Implementació d'eines d'intel·ligència artificial per a l'optimització del cribratge.

Mètodes

Recollida de dades

Cada any, els hospitals envien a l'Oficina Tècnica del l'ASPB les dades de l'activitat realitzada durant l'any anterior a nivell d'ABS per tal de poder calcular els indicadors.

Només es recullen les dades de les ABS que han finalitzat el cribratge, és a dir que han iniciat i acabat el cribratge entre 1 de gener i 31 de desembre de l'any analitzat. Si una ABS no ha finalitzat el cribratge, es deixa per a l'avaluació de l'any següent. Alhora, també es recullen les dades de tot el districte, si aquest ha finalitzat la ronda en l'any que s'avalua (tanca ronda de districte amb l'avaluació dels darrers dos o tres anys).

Descripció dels indicadors

Prèvia revisió de les guies europees de qualitat⁴ i posterior treball de consens amb el grup de Barcelona⁵, es varen establir les següents definicions operatives:

- a. Població diana:** dones d'entre 50 i 69 anys residents a la ciutat de Barcelona.
- b. Població convidada:** dones que un cop tretes les exclusions que determina el programa, són finalment convidades a participar.
- c. Motius d'exclusió:** defunció, diagnòstic previ de càncer de mama, error de padró (dones que es coneix que ja no són al territori i es desconeix on es localitzen ara), malaltia terminal i/o mental profunda que impedeix la realització de la mamografia i dones que es donen de baixa del programa voluntàriament (no en volen ni rebre informació).
- d. Dones de cribratge inicial:** dones que participen per primera vegada en el programa independentment de les vegades que hagin estat convidades a participar. Es poden diferenciar en:

- **Dones primer cribratge i primera invitació:** dones convidades per primera vegada i que participen en el programa.
 - **Dones primer cribratge no participants en invitacions anteriors:** dones convidades en diverses ocasions que mai han participat i que ara sí que ho han fet.
- e. **Dones de cribratge successius:** dones que participen en el programa i que ja ho han fet en alguna ocasió anterior. Es poden diferenciar en:
- **Dones cribratge successius amb participació regular:** dones que han estat convidades pel programa de cribratge en l'any que s'està avaluant i que tenen invitacions d'anys anteriors i com a mínim una mamografia del programa feta abans dels 30 últims mesos.
 - **Dones cribratge successiu amb participació irregular:** dones que han estat convidades pel programa de cribratge en l'any que s'està avaluant i que tenen invitacions d'anys anteriors i com a mínim una mamografia del programa feta fa 30 mesos o més.

Els indicadors d'avaluació del programa són:

1. Accés i ús del cribratge (participació i cobertura)

- **Participació:** percentatge de dones convidades que participen en el programa.
- **Cobertura mínima coneguda:** dones que es controlen per alguna via, tant si és dins com fora del programa. S'obté afegint a les dones participants, aquelles no participants que es controlen per altres vies (pública i/o privada) i les no participants perquè fa menys de 6 mesos que ja s'han fet una mamografia. És una dada infraestimada, perquè la informació de les no participants s'obté a través de les trucades que fan els hospitals a aquestes dones no participants.

2. Indicadors o estàndards de qualitat

- **Control rutinari:** dones que, sigui com a resultat directe de la mamografia de cribratge, o després d'haver passat per un procés d'estudi, finalment el resultat és negatiu i per tant seran convocades en un període de dos anys per les vies rutinàries del programa.

- **Reconvocatòria:** dones a les quals se'ls fa alguna prova diagnòstica addicional (invasiva o no invasiva) per clarificar la naturalesa d'una anormalitat detectada a la mamografia de cribratge.
- **Proves invasives:** dones que són sotmeses a proves invasives (punció).
- **Control avançat:** dones que després d'haver passat per un procés d'estudis addicionals, els radiòlegs decideixen convocar-les a un control avançat a l'any.
- **Taxa de detecció:** dones a les que se'ls ha diagnosticat una neoplàsia maligna de la mama per cada 1.000 participants.

Resultats

A Barcelona, la població diana del programa de detecció precoç del càncer de mama és d'unes 200.000 dones i cada any se'n citen aproximadament la meitat.

Aquest any, 2023, s'han cribrat 35 Àrees Bàsiques de Salut (ABS) de les 68 ABS's de la ciutat de Barcelona (**Taula 1**).

Resultats de l'activitat realitzada al 2023

En l'activitat desenvolupada en el 2023, es va convidar a participar en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona a 101.628 dones, de les quals **van participar-hi 51.244**, és a dir, **un 50,4%**, essent similar a la participació del 2022 (50,8%).

La **cobertura mínima coneguda**, és a dir, les dones que a Barcelona es fan mamografies per a la detecció precoç del càncer de mama a través del Programa o per altres vies (principalment en el sector privat) **va ser del 66,8%**. Es van diagnosticar 246 càncers pel programa, és a dir, una taxa de detecció del **4,8 dones diagnosticades per cada 1.000 participants**.

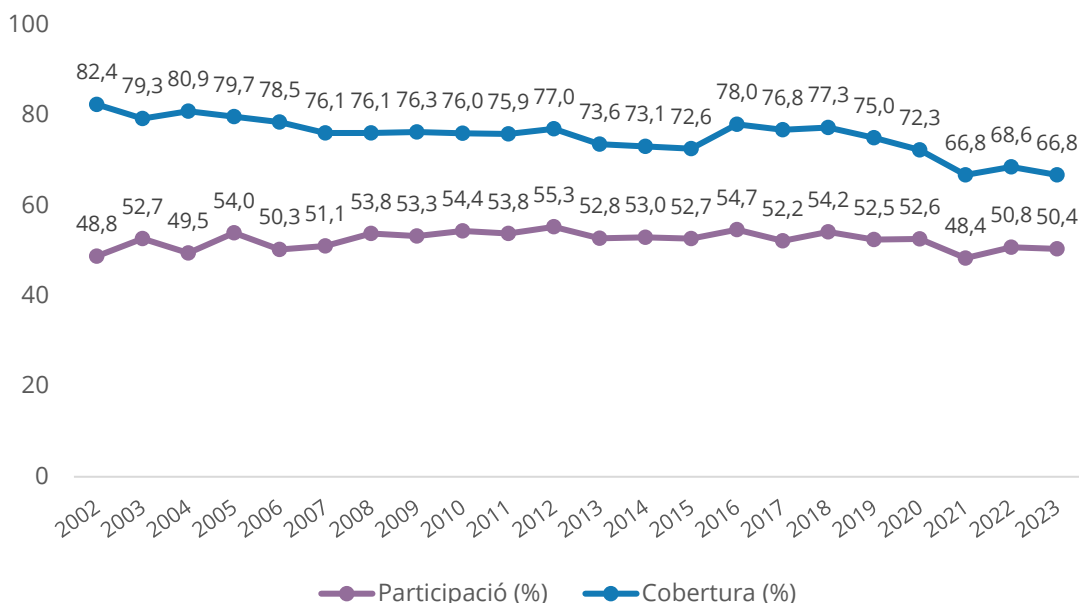
Taula 1. Districte, àrea bàsica de salut i ronda de cribratge l'any 2023.

Districte	Àrea Bàsica de Salut	Ronda
Ciutat Vella	1B, 1C, 1D, 1E	14 Ronda
Eixample esquerra	2A, 2B, 2C, 2D	11 Ronda
Eixample dreta	2G, 2H, 2J	11 Ronda
Sants-Montjuïc	3A, 3C, 3H	11 Ronda
Sarrià-St. Gervasi	5A, 5B, 5C	11 Ronda
Gràcia	6A, 6B	13 Ronda
Horta-Guinardó	7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G	12 Ronda
Nou Barris	8G	12 Ronda
Sant Andreu	9H, 9E, 9F, 9I	11 Ronda
Sant Martí	10F, 10H, 10I, 10J	14 Ronda

A la **Figura 2**, es presenta l'evolució de la participació i la cobertura mínima pel global de la ciutat de Barcelona entre 2002 i 2023. La **participació** mostra una tendència força **estable al llarg dels anys**, entre **el 52% i el 54%**, amb una participació més baixa al 2021 (efecte pandèmia de la Covid-19). La **cobertura** mínima coneguda presenta una tendència de decreixement, essent els darrers tres anys els percentatges més baixos enregistrats. Cal recordar que la cobertura equival a les dones que es fan la mamografia de diagnòstic preventiu per qualsevol possible via, i que és una dada infraestimada ja que no hi ha un registre de les dones que es controlen per altres vies. Aquesta dada s'estima a partir de la informació que obtenen els hospitals a través de les dones no participants. Per tant, la disminució de la cobertura podria estar responent a la capacitat de contactar amb aquelles dones que no participen al programa per part dels hospitals de referència⁶.

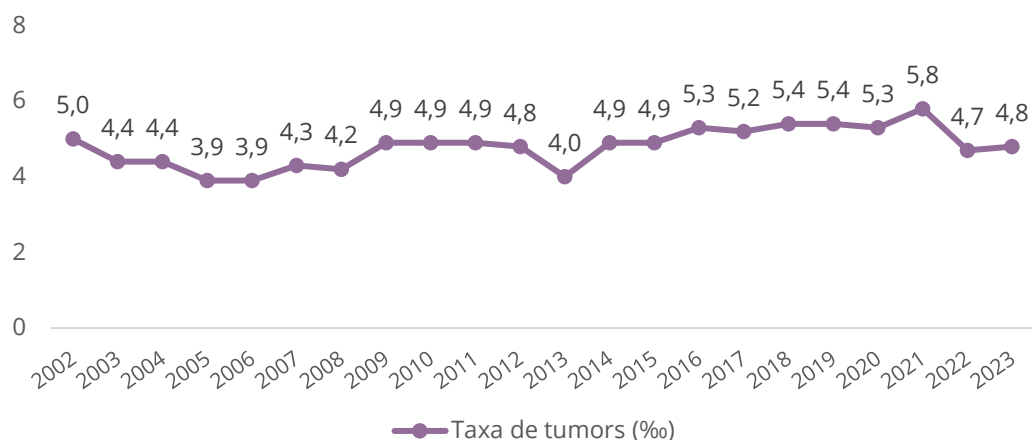
En referència als estàndards aconsellats a nivell europeu⁴**Error! No s'ha definit el marcador.**, la participació al programa continua estant per sota de les recomanacions, essent aquesta d'un mínim del 70%.

Figura 2. Evolució de la participació (%) en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona i de la cobertura mínima coneguda (%) segons dades reportades pels hospitals proveïdors del programa des de l'any 2002 fins al 2023.

A la **Figura 3** es mostra l'evolució de **la taxa de càncers diagnosticats**, la qual té una tendència força estable en els últims anys. El 2021 va ser inusualment elevada, probablement degut al confinament del 2020. Aquest any 2023, presenta una taxa similar a l'any anterior, essent aquestes dues últimes de les més baixes enregistrades; taxa 2023: **4,8 dones diagnosticades per cada 1000 participants**.

Figura 3. Evolució de la taxa de càncers diagnosticats (‰) en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona des de l'any 2002 fins al 2023.

Resultats de l'activitat realitzada al 2023 segons districte

Respecte l'activitat realitzada durant l'any 2023 pel Programa de Cribratge (**Taula 2**) s'observa com els districtes de **Nou Barris, el Guinardó, Sant Andreu i Sant Martí**, són aquells que presenten **percentatges més alts de participació**, superior al 59%. El percentatge més baix de participació correspon als districtes de Sarrià-Sant Gervasi i l'Eixample esquerra, els més benestants de la ciutat.

Els districtes amb una taxa més elevada de controls avançats van ser els barris de l'Eixample (dreta), Sant Andreu i Gràcia. **La taxa més elevada de proves invasives** (1,3%) es va realitzar al districte de **Sants Montjuïc**. Pel que fa a la detecció de càncers, varia entre un 2,7‰ de l'Eixample (dreta) a un 8,5‰ a Sants-Montjuïc.

Taula 2. Principals indicadors de l'activitat de cribratge realitzada per districtes a l'any 2023.

	Ciutat Vella	Eixample esquerra	Eixample dreta	Sants-Montjuïc	Sarrià-Sant Gervasi	Horta	Guinardó	Gràcia	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
Població diana	8527	14817	9520	7722	13108	7291	12661	9826	1981	10917	11219	107589
Total exclusions	1228	1002	386	366	1068	510	1056	383	89	356	642	7086
Total exclusions (%)	16,8	7,3	4,1	5,0	8,9	7,5	9,1	3,9	4,7	3,3	6,1	7,0
Invitades global	7299	13815	9520	7356	12040	6781	11605	9826	1892	10917	10577	101628
Participació global	4002	5585	4398	3891	3323	2861	7384	5702	1279	6519	6300	51244
Participació (%)	54,8	40,4	46,2	52,9	27,6	42,2	63,6	58,0	67,6	59,7	59,6	50,4
Invitades estrangeres	2415	*	*	*	1287	850	912	*	301	*	1255	7020
Participació estrangera	1188	*	*	*	441	345	499	*	148	*	704	3325
Participació estrangera (%)	49,2	*	*	*	34,3	40,6	54,7	*	49,2	*	56,1	47,4
Invitades ¹	4945	6449	4648	4315	5246	3893	7300	5825	1279	6693	7146	57739
Participació regular	3465	4335	3369	3224	2853	2517	6545	4623	1142	5432	5609	43114
Participació regular (%)	70,1	67,2	72,5	74,7	54,4	64,7	89,7	79,4	89,3	81,2	78,5	74,7
Invitades ²	2352	7366	4872	3041	6794	2888	4305	4001	613	4224	3430	43886
Participació irregular	537	1250	1029	667	470	344	839	1079	137	1087	691	8130
Participació irregular (%)	22,8	17,0	21,1	21,9	6,9	11,9	19,5	27,0	22,3	25,7	20,1	18,5
Mamografia fora del programa	738	1951	1967	602	4402	2036	798	1055	56	1446	1638	16689
Taxa de cobertura (%)	64,9	54,5	66,9	61,1	64,2	72,2	70,5	68,8	70,6	73,0	75,0	66,8

Cribatge rutinari	3967	5501	4277	3793	3297	2848	7305	5552	1250	6337	6256	50383
Cribatge rutinari (%)	99,1	98,5	97,2	97,5	99,2	99,5	98,9	97,4	97,7	97,2	99,3	98,3
Controls avançats	9	52	102	65	6	0	30	122	22	146	13	567
Controls avançats (%)	0,2	0,9	2,3	1,7	0,2	0,0	0,4	2,1	1,7	2,2	0,2	1,1
Indicació reconvoatòria	197	457	273	296	174	108	177	293	47	355	229	2606
Indicació reconvoatòria (%)	4,9	8,2	6,2	7,6	5,2	3,8	2,4	5,1	3,7	5,4	3,6	5,1
Dones amb proves inv.	58	83	58	91	35	21	50	67	13	91	60	627
Dones amb proves inv. (%)	1,4	1,5	1,3	2,3	1,1	0,7	0,7	1,2	1,0	1,4	1,0	1,2
Càncers detectats	14	32	12	33	14	13	36	24	7	32	29	246
Detecció de càncer (‰)	3,5	5,7	2,7	8,5	4,2	4,5	4,9	4,2	5,5	4,9	4,6	4,8

* Dades estratificades no disponibles.

1- Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

2- Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència superior als 30 mesos.

Resultats de l'activitat realitzada en les rondes tancades

Com s'ha dit, anualment es convida a participar en el Programa aproximadament a la meitat de la població diana de la ciutat, la qual cosa vol dir que es necessiten dos o tres anys per tal de completar tot el districte de cribratge (tancar la ronda). La **Taula 3** mostra els districtes que durant el 2023 tanquen la ronda de cribratge.

Taula 3. Districtes que tanquen ronda de cribratge a l'any 2023.

Districte	Àrea Bàsica de Salut	Any cribratge	Ronda
Ciutat Vella	1A	2022	14 Ronda
	1B, 1C, 1D, 1E	2023	
Eixample	2E, 2I, 2K	2022	11 Ronda
	2A, 2B, 2C, 2D, 2G, 2H, 2J	2023	
Horta-Guinardó	7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G	2023	12 Ronda
Nou Barris	8C, 8F, 8H, 8I, 8J, 8K, 8L	2022	12 Ronda
	8G	2023	
Sant Andreu	9A, 9C	2022	11 Ronda
	9H, 9E, 9F, 9I	2023	
Sant Martí	10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10G	2022	14 Ronda
	10F, 10H, 10I, 10J	2023	

Com es pot observar a la **Taula 3** amb l'activitat del 2023 es tanca ronda en 6 districtes de la ciutat. A annexes, es poden consultar les taules dels 6 districtes per ABS i segons el cribratge sigui inicial (primer cribratge) o successiu (segon o més cribratges).

La **Taula 4** mostra els principals indicadors del programa per aquells districtes que tanquen ronda el 2023. Els indicadors mostren l'activitat global de la ronda. El districte de **Nou Barris** és el que **presenta un percentatge més alt de participació**. D'altra banda, l'**Eixample esquerra** és el que presenta un **percentatge més baix**. Respecte la cobertura mínima coneguda, també és l'Eixample esquerra el que presenta la cobertura més baixa (52,1%).

Taula 4. Principals indicadors de cribatge en els districtes que tanquen ronda a l'any 2023.

	Ciutat Vella	Eixample esquerra	Eixample dreta	Horta	Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
Població diana	10120	19223	16900	12661	10209	22611	21580	32501	145805
Total exclusions	1371	1015	896	1056	383	1169	914	2012	8816
Total exclusions (%)	15,7	5,6	5,6	9,1	3,9	5,5	4,4	6,6	6,4
Invitades global	8749	18208	16004	11605	9826	21442	20990	30489	137313
Participació global	4928	6992	7974	7384	5702	14064	12630	17999	77673
Participació (%)	56,3	38,4	49,8	63,6	58,0	65,6	60,2	59,0	56,6
Invitades estrangeres	2700	*	*	912	*	1050	*	3710	8372
Participació estrangeres	1340	*	*	499	*	547	*	2023	4409
Participació estrangeres (%)	49,6	*	*	54,7	*	52,1	*	54,5	52,7
Invitades ¹	5993	8476	8303	7300	5825	14101	12632	20414	83044
Participació regular	4271	5453	6199	6545	4623	12136	10244	15951	65422
Participació regular (%)	71,3	64,3	74,7	89,7	79,4	86,1	81,1	78,1	78,8
Invitades ²	2754	9723	7701	4305	4001	7341	8358	10073	54256
Participació irregular	657	1539	1775	839	1079	1928	2386	2048	12251
Participació irregular (%)	23,9	15,8	23,0	19,5	27,0	26,3	28,5	20,3	22,6
Mamografia fora del programa	911	2490	3361	798	1627	2006	3286	5498	19977
Taxa de cobertura (%)	66,7	52,1	70,8	70,5	74,6	74,9	75,8	77,1	71,1

Cribratge rutinari	4889	6892	7735	7305	5552	13949	12275	17866	76463
Cribratge rutinari (%)	99,2	98,6	97,0	98,9	97,4	99,2	97,2	99,3	98,4
Controls avançats	10	61	194	30	122	43	297	33	790
Controls avançats (%)	0,2	0,9	2,4	0,4	2,1	0,3	2,4	0,2	1,0
Indicació reconvocatòria	238	549	500	177	254	374	713	639	3483
Indicació reconvocatòria (%)	4,8	7,9	6,3	2,4	4,5	2,7	5,6	3,6	4,5
Dones amb proves inv.	67	101	117	50	67	94	166	179	841
Dones amb proves inv. (%)	1,4	1,4	1,5	0,7	1,2	0,7	1,3	1,0	1,1
Càncers detectats	17	39	36	36	24	64	52	94	362
Detecció de càncer (‰)	3,4	5,6	4,5	4,9	4,2	4,6	4,1	5,2	4,7

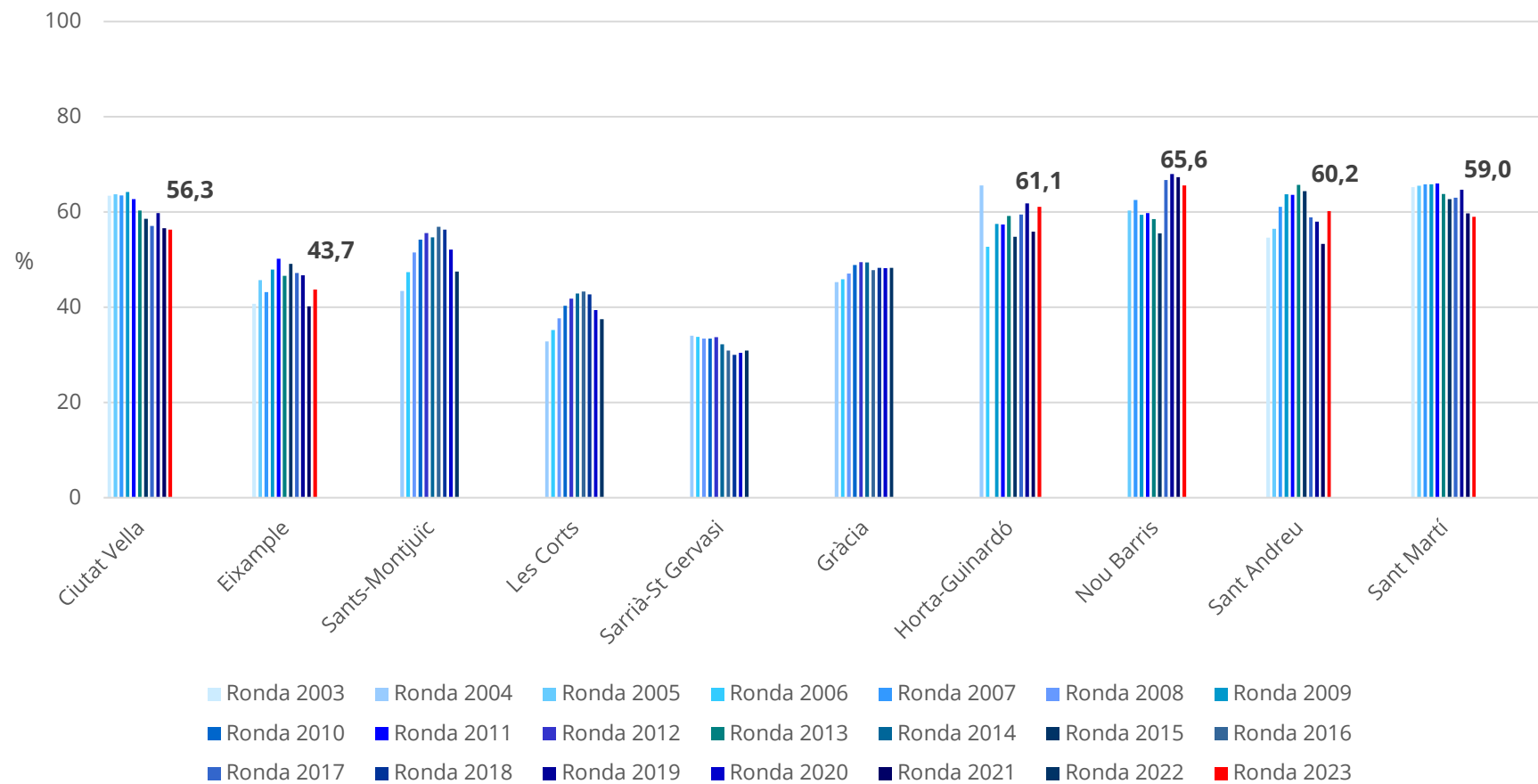
* Dades estratificades no disponibles.

1- Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

2- Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència superior als 30 mesos.

La **Figura 4** mostra l'evolució de la participació en els diferents districtes de la ciutat segons rondes acabades des de l'any 2003 fins l'any 2023. En aquesta figura destaca la tendència decreixent en la participació, en general. En l'última ronda (Figura 4, barres de color vermell), s'observa una disminució (o estancament) de la participació, respecte de la ronda anterior (ronda 2021), en tres dels sis districtes: Nou Barris (2021: 67,3% vs. 2023: 65,6%), Ciutat Vella (2021: 56,6% vs. 2023: 56,3%) i Sant Martí (2021: 59,7% vs. 2023: 59,0%). En canvi, augmenta a l'Eixample (2021: 40,2% vs. 2023: 43,7%), Horta-Guinardó (2021: 55,9% vs. 2023: 61,1%) i Sant Andreu (2021: 53,3% vs. 2023: 60,2%).

Figura 4. Evolució del percentatge de la participació (%) en els districtes de la ciutat en rondes finalitzades des del 2003 fins al 2023.

Resultats de l'activitat de cribratge segons hospital proveïdor

Quant a la participació en el global dels cribratges segons hospital proveïdor de la zona d'influència (**Taula 5**), aquesta dada oscil·la entre el 32,9% i el 64,2% essent **l'Hospital de l'Esperança el que té una menor participació en el programa**, i **l'Hospital de la Vall Hebron el que mostra una major participació durant l'any 2023**. Quant als controls avançats en el total dels cribratges, els hospitals Sant Pau i Clínic presenten dades per sobre del 1%, valors que es trobarien fora dels estàndards de qualitat establerts (<1%). Pel que fa a la detecció de càncers, l'Hospital Clínic i l'Hospital del Vall d'Hebron són els que han detectat una major taxa de detecció de càncers. El percentatge de reconvocatòria en el conjunt de cribratges es troba entre el 2,6% a l'Hospital Vall d'Hebron i el 7,9% a l'Hospital Clínic.

Taula 5. Principals indicadors de cribratge segons hospital proveïdor a l'any 2023.

	Hospital del Mar	Hospital de l'Esperança	Hospital Clínic	Hospital de Sant Pau	Hospital del Vall d'Hebron	Total
Població diana	19746	20399	22539	31388	14642	108714
Total exclusions	1870	1578	1368	1125	1145	7086
Total exclusions (%)	10,5	8,4	6,5	3,7	8,5	7,0
Invitades global	17876	18821	21171	30263	13497	101628
Participació global	10302	6184	9476	16619	8663	51244
Participació (%)	57,6	32,9	44,8	54,9	64,2	50,4
Invitades estrangeres	3670	2137	*	*	1213	7020
Participació estrangera	1892	786	*	*	647	3325
Participació estrangera (%)	51,6	36,8	*	*	53,3	47,4
Invitades ¹	12091	9139	10764	17166	8579	57739
Participació regular	9074	5370	7559	13424	7687	43114
Participació regular (%)	75,0	58,8	70,2	78,2	89,6	74,7

Invitades ²	5782	9682	10407	13097	4918	43886
Participació irregular	1228	814	1917	3195	976	8130
Participació irregular (%)	21,2	8,4	18,4	24,4	19,8	18,5
Mamografia fora del programa	2376	6438	2553	5040	854	17261
Taxa de cobertura (%)	70,9	67,1	56,8	71,6	70,5	67,4
Cribatge rutinari	10223	6145	9294	16166	8555	50383
Cribatge rutinari (%)	99,2	99,4	98,1	97,3	98,8	98,3
Controls avançats	22	6	117	370	52	567
Controls avançats (%)	0,2	0,1	1,2	2,2	0,6	1,1
Indicació reconvoatòria	426	282	753	921	224	2606
Indicació reconvoatòria (%)	4,1	4,6	7,9	5,5	2,6	5,1
Dones amb proves invasives	118	56	174	216	63	627
Dones amb proves invasives (%)	1,1	0,9	1,8	1,3	0,7	1,2
Càncers detectats	43	27	65	68	43	246
Detecció de càncer (‰)	4,2	4,4	6,9	4,1	5,0	4,8

* Dades estratificades no disponibles.

1- Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribatge successiu, les quals han participat en l'anterior cribatge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

2- Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribatge successiu, les quals han participat en l'anterior cribatge amb una freqüència superior als 30 mesos.

Conclusions

1. Activitat realitzada durant el 2023

- a.** La participació global en el Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona va ser del 50,4%.
- b.** La cobertura mínima coneguda va ser del 66,8% (és a dir, cribratge pel PDPCM i cribratge per altres vies, principalment, assistència privada).
- c.** La taxa de detecció de càncers es situa en 4,8‰, percentatge més baix que en anys previs.

2. Activitat en els districtes en el 2023

- a.** Els districtes de nivell socioeconòmic més desafavorit, presenten major participació.
- b.** Tot i així, en aquesta darrera edició s'ha observat una disminució de la participació en els districtes de Ciutat Vella i Sant Martí.

3. Estàndards de qualitat

- a.** La participació en el Programa segueix sent baixa però sembla tendir cap a les dades d'abans de la pandèmia. S'haurà de veure si augmenta en els propers anys.
- b.** El percentatge de controls avançats (realitzats als 12 mesos) es situa al 1,1%, lleugerament per sobre dels nivells establerts per les guies europees (<1%).
- c.** El cribratge rutinari és superior al 98% i la reconvocatòria ha disminuït sensiblement respecte els darrers anys, situant-se al 5,1%, en el llindar de les recomanacions de les guies europees (recomanació: <5%).

Recomanacions

1. En la nova migració dels hospitals a una nova aplicació, seria recomanable un millor recull de les dades en alguns indicadors de procés, com ara la cobertura (mamografies fetes per una altra via externa al Programa) i en especial en les dades referents a població immigrada.
2. Caldria avançar en mesures de millora en la transmissió d'informació per poder arribar a tota la població diana i, així, augmentar la participació en el Programa.
3. Seria important consensuar protocols comuns que abordin noves realitats emergents en relació al cribratge (com poden ser protocols d'actuació en casos específics, o de redefinir criteris de citació).

Annex

Taula 6. Resultat segons cribratge de les dones de Ciutat Vella durant la ronda n°14 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
1A Barceloneta	1er cribratge	506	199	39,3	1
	2on o succes.	944	727	77,0	2
	TOTAL	1450	926	63,9	3
1B Casc Antic	1er cribratge	1018	306	30,1	1
	2on o succes.	1011	802	79,3	6
	TOTAL	2029	1108	54,6	7
1C Gòtic	1er cribratge	632	181	28,6	0
	2on o succes.	661	518	78,4	2
	TOTAL	1293	699	54,1	2
1D Raval Sud	1er cribratge	941	314	33,4	2
	2on o succes.	1071	801	74,8	2
	TOTAL	2012	1115	55,4	4
1E Raval Nord	1er cribratge	937	293	31,3	1
	2on o succes.	1028	787	76,6	0
	TOTAL	1965	1080	55,0	1
D1 CIUTAT VELLA	1er cribratge	4034	1293	32,1	5
	2on o succes.	4715	3635	77,1	12
	TOTAL	8749	4928	56,3	17

Taula 7. Resultat segons cribratge de les dones de l'Eixample durant la ronda nº11 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
2A Sant Antoni	1er cribratge	1911	251	13,1	2
	2on o succes.	2128	1459	68,6	11
	TOTAL	4039	1710	42,3	13
2B Via Roma	1er cribratge	1764	256	14,5	0
	2on o succes.	1913	1326	69,3	6
	TOTAL	3677	1582	43,0	6
2C Rosselló	1er cribratge	1822	192	10,5	1
	2on o succes.	2162	1341	62,0	10
	TOTAL	3984	1533	38,5	11
2D Universitat	1er cribratge	1111	136	12,2	0
	2on o succes.	1004	624	62,2	2
	TOTAL	2115	760	35,9	2
2E Casanovas	1er cribratge	2356	218	9,3	0
	2on o succes.	2037	1189	58,4	7
	TOTAL	4393	1407	32,0	7
2G Dreta Eixample	1er cribratge	1685	343	20,4	0
	2on o succes.	1034	771	74,6	0
	TOTAL	2719	1114	41,0	0
2H Sant Joan	1er cribratge	1772	373	21,0	1
	2on o succes.	1493	1109	74,3	2
	TOTAL	3265	1482	45,4	3
2I Sagrada Família	1er cribratge	1351	370	27,4	1
	2on o succes.	1521	1164	76,5	7
	TOTAL	2872	1534	53,4	8
2J Carles I	1er cribratge	1840	482	26,2	3
	2on o succes.	1696	1320	77,8	6
	TOTAL	3536	1802	51,0	9
2K Gaudí	1er cribratge	1721	550	32,0	5
	2on o succes.	1891	1492	78,9	11
	TOTAL	3612	2042	56,5	16
D2 EIXAMPLE	1er cribratge	17333	3171	18,3	13
	2on o succes.	16879	11795	69,9	62
	TOTAL	34212	14966	43,7	75

Taula 8. Resultat segons cribratge de les dones d'Horta-Guinardó durant la ronda nº12 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
7A Sanllehy	1er cribratge	1226	403	32,9	2
	2on o succes.	1688	1401	83,0	7
	TOTAL	2914	1804	61,9	9
7B Sardenya	1er cribratge	1155	285	24,7	3
	2on o succes.	1376	1067	77,5	4
	TOTAL	2531	1352	53,4	7
7C Carmel	1er cribratge	654	182	27,8	0
	2on o succes.	1589	1387	87,3	9
	TOTAL	2243	1569	70,0	9
7D Lisboa	1er cribratge	1147	294	25,6	1
	2on o succes.	2073	1694	81,7	13
	TOTAL	3220	1988	61,7	14
7E Vall d'Hebron	1er cribratge	1199	358	29,9	1
	2on o succes.	2426	2018	83,2	6
	TOTAL	3625	2376	65,5	7
7F Lisboa	1er cribratge	969	192	19,8	0
	2on o succes.	1548	1259	81,3	6
	TOTAL	2517	1451	57,6	6
7G Guinardó	1er cribratge	1989	656	33,0	3
	2on o succes.	2392	1890	79,0	5
	TOTAL	4381	2546	58,1	8
D7 HORTA-GUINARDÓ	1er cribratge	8339	2370	28,4	10
	2on o succes.	13092	10716	81,9	50
	TOTAL	21431	13086	61,1	60

Taula 9. Resultat segons cribratge de les dones de Nou Barris durant la ronda nº12 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
8C Turó de la Peira	1er cribratge	1204	404	33,6	3
	2on o succes.	1937	1504	77,6	8
	TOTAL	3141	1908	60,7	11
8F Guineueta	1er cribratge	1270	481	37,9	3
	2on o succes.	2242	1851	82,6	6
	TOTAL	3512	2332	66,4	9
8G Roquetes	1er cribratge	574	187	32,6	3
	2on o succes.	1318	1092	82,9	4
	TOTAL	1892	1279	67,6	7
8H Ciutat Meridiana	1er cribratge	472	224	47,5	2
	2on o succes.	1261	1052	83,4	4
	TOTAL	1733	1276	73,6	6
8I Chafarinas	1er cribratge	704	261	37,1	2
	2on o succes.	1611	1366	84,8	7
	TOTAL	2315	1627	70,3	9
8J Cotxeres	1er cribratge	1422	429	30,2	1
	2on o succes.	1909	1581	82,8	10
	TOTAL	3331	2010	60,3	11
8K Porta	1er cribratge	783	268	34,2	1
	2on o succes.	1165	914	78,5	2
	TOTAL	1948	1182	60,7	3
8L Prosperitat-Verdum	1er cribratge	1210	472	39,0	0
	2on o succes.	2360	1978	83,8	8
	TOTAL	3570	2450	68,6	8
D8 NOU BARRIS	1er cribratge	7639	2726	35,7	15
	2on o succes.	13803	11338	82,1	49
	TOTAL	21442	14064	65,6	64

Taula 10. Resultat segons cribratge de les dones Sant Andreu durant la ronda nº11 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
9A Sagrera	1er cribratge	2150	734	34,1	5
	2on o succes.	2781	2271	81,7	6
	TOTAL	4931	3005	60,9	11
9C Congrés	1er cribratge	2344	834	35,6	4
	2on o succes.	2798	2272	81,2	5
	TOTAL	5142	3106	60,4	9
9H Sant Andreu	1er cribratge	1855	581	31,3	3
	2on o succes.	2441	1974	80,9	9
	TOTAL	4296	2555	59,5	12
9E Bon Pastor	1er cribratge	850	291	34,2	1
	2on o succes.	1119	899	80,3	6
	TOTAL	1969	1190	60,4	7
9F Via Barcino	1er cribratge	504	163	32,3	1
	2on o succes.	671	521	77,6	1
	TOTAL	1175	684	58,2	2
9I Casernes	1er cribratge	1529	509	33,3	2
	2on o succes.	1948	1581	81,2	9
	TOTAL	3477	2090	60,1	11
D9 SANT ANDREU	1er cribratge	9232	3112	33,7	16
	2on o succes.	11758	9518	80,9	36
	TOTAL	20990	12630	60,2	52

Taula 11. Resultat segons cribratge de les dones de Sant Martí durant la ronda nº14 de cribratge. Barcelona 2022-2023.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
10A Vila Olímpica	1er cribratge	2108	526	25,0	5
	2on o succes.	2627	2099	79,9	8
	TOTAL	4735	2625	55,4	13
10B Ramon Turró	1er cribratge	1572	424	27,0	3
	2on o succes.	2126	1714	80,6	9
	TOTAL	3698	2138	57,8	12
10C Poblenou	1er cribratge	1045	314	30,0	5
	2on o succes.	1662	1374	82,7	4
	TOTAL	2707	1688	62,4	9
10D Besòs	1er cribratge	1057	394	37,3	3
	2on o succes.	2230	1858	83,3	9
	TOTAL	3287	2252	68,5	12
10E Encants	1er cribratge	963	180	18,7	0
	2on o succes.	1122	834	74,3	3
	TOTAL	2085	1014	48,6	3
10F Camp de l'Arpa	1er cribratge	1576	376	23,9	1
	2on o succes.	1500	1102	73,5	3
	TOTAL	3076	1478	48,0	4
10G El Clot	1er cribratge	1448	384	26,5	5
	2on o succes.	1952	1598	81,9	11
	TOTAL	3400	1982	58,3	16
10H St Martí-Verneda Nord	1er cribratge	1058	353	33,4	3
	2on o succes.	1575	1315	83,5	7
	TOTAL	2633	1668	63,3	10
10I La Pau	1er cribratge	588	251	42,7	1
	2on o succes.	1017	839	82,5	4
	TOTAL	1605	1090	67,9	5
10J St Martí-Verneda Sud	1er cribratge	1185	338	28,5	3
	2on o succes.	2078	1726	83,1	7
	TOTAL	3263	2064	63,3	10
D10 SANT MARTÍ	1er cribratge	12600	3540	28,1	29
	2on o succes.	17889	14459	80,8	65
	TOTAL	30489	17999	59,0	94

Referències

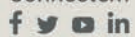
1. Descàrrega de l'aplicació de la meva salut: <https://catsalut.gencat.cat/ca/serveis-sanitaris/la-meva-salut/app/index.html>
2. Comissió Assessora de Cribratge de Càncer. El cribratge de càncer de mama: revisió dels beneficis i efectes adversos. 2014. Disponible a: https://gestor.camfic.cat/uploads/ITEM_2239_EBLOG_2723.pdf
3. Pla Director d'Oncologia, Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Pla contra el Càncer a Catalunya 2022-2026. Barcelona: Direcció General de Planificació i Recerca en Salut; 2023. Disponible a: <https://scientiasalut.gencat.cat/handle/11351/9855>
4. Schünemann HJ, Lerda D, Dimitrova N, Alonso-Coello P, Gräwingholt A, Quinn C, et al.; European Commission Initiative on Breast Cancer Contributor Group. Methods for Development of the European Commission Initiative on Breast Cancer Guidelines: Recommendations in the Era of Guideline Transparency. *Ann Intern Med*. 2019;171:273-280. doi: 10.7326/M18-3445. Epub 2019 Jul 23. PMID: 31330534.
5. Agència de Salut Pública de Barcelona. Butlletí Informatiu de l'Oficina Tècnica del Programa de Detecció Precoç de Càncer de Mama de Barcelona. Núm 1. Barcelona; 2006.
6. Serral G, López MJ, Artazcoz L. Cobertura del cribratge del càncer de mama a Barcelona, 2021-22. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2023.

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

La Salut en xifres

Connectem

www.aspb.cat